

Tieto dokumenty patria k podstatným v diskusii ohľadne stanov Všeobecnej antropozofickej spoločnosti. Prvý dokument je zo spravodaja "Was in der Antroposophischen Gesellschaft vorgeht", ale podľa mnohých, je to dokument, na ktorom sa už sám Steiner nepodieľal, hoci je tam citované jeho vystúpenie z minulosti. Mnohí autori, ktorí komentujú vývoj Spoločnosti, poukazujú na to, že práve v tomto dokumente sa ukázalo, ako predstavenstvo bez Steinera prekrútilo jeho vlastné úmysly, vydávajúc ich za jeho.

Dokument, ktorý nasleduje, zase popisuje, ako sa Zväz Goetheana (predtým Johannesbauverein) priradil ku Všeobecnej antropozofickej spoločnosti.

Čo sa deje v antropozofickej spoločnosti

Správy pre jej členov, 22.marec 1925

Oznámenie predstavenstva.

Týmto by sme chceli priateľov oboznámiť so závermi, ktoré boli prijaté na Generálnom zhromaždení 8.februára 1925, aby sa inštitúcie, zoskupené okolo Goetheana v Dornachu viedli v duchu nového založenia antropozofického hnutia na Vianočnom zjazde 1923. Najskôr podáme výťah zo slov, ktoré vyslovil o týchto otázkach Dr. Steiner pri príležitosti Generálneho zhromaždenia dňa 29.júna 1924:

"Tento Vianočný zjazd, moji milí priatelia, by mal vniešť úplne novú črtu do celého antropozofického hnutia a predovšetkým by sa malo pri tejto novej črte v budúcnosti vyvarovať, aby sa veci v nás usilovali ísť každá inam a malo by sa pôsobiť tak, aby v budúcnosti vlastne boli z antropozofického hnutia skutočne i vedené.

Vy viete, vtedy pri Vianočnom zjazde bolo ustanovené predstavenstvo v Goetheane, ktoré sa teraz ako iniciatívne predstavenstvo cíti plnú zodpovednosť voči tomu, čo sa v antropozofickej spoločnosti deje. A vykonávanie tohto zámeru je možné len vtedy, ak antropozofická spoločnosť bude v budúcnosti i vzhľadom na plnú otvorenosť stáť ako tá, ktorá veci utvára reálne, ktorá sa i reálne cíti plne zodpovedná za všetko to, čo je. To sa dá dosiahnuť len vtedy, ak do vzájomného vzťahu jednotlivých činností vnesieme i jednotnú konštitúciu (zriadenie?)...

Potom ale bude nevyhnutné, aby z celého ducha antropozofickej spoločnosti takej, aká teraz je, fungovala táto antropozofická spoločnosť i ako zväz, zapísaný v obchodnom registri, aby teda bola navonok tou inštitúciou, ktorá má zastúpiť všetko to, čo je tu v Dornachu. Bude teda nevyhnutné, aby tu vznikla: "Všeobecná antropozofická spoločnosť" ako zväz, zapísaný v obchodnom registri: v rámci tejto antropozofickej spoločnosti budeme rozlišovať štyri pododdelenia. Tieto štyri pododdelenia som naprojektoval tak, že pri tom vôbec neprihliadam k nejakým abstraktne programovým veciam, ale len k veciam čisto reálnym.

Reálne, od počiatku v živúco organickej činnosti pôsobiace inštitúcie tu máme v štyroch **prúdoch**, ktoré tu existujú - najskôr v **Antropozofickej spoločnosti samotnej**. Tá bude ako Antropozofická spoločnosť v užšom zmysle trvať ďalej ako prvé pododdelenie. Ona je plne nezávislá od všetkého, čo sa od roku 1919 vyskytlo ako niečo programové.

Ako druhé v rámci nášho hnutia máme **Filozoficko-antropozofické nakladateľstvo**, ktoré sa teraz presídlilo do Dornachu a ktoré nemôže byť brané ako nič iné, než integrovaná časť antropozofického hnutia samotného. Stále znovu a znovu vystupovali snahy tento pohľad, ktorý spočíva vlastne v podstate veci, tak či onak zmariť. Ale ak by som chcel napríklad na národno-ekonomickom poli porovnať tú či onú vec s nejakou na reálnom a nie programovom základe vypracovanou inštitúciou, tak by som predsa len stále znovu mohol uviesť filozoficko-antropozofické nakladateľstvo, ktoré sa nevyvinulo na veľkom programe, ale z malého, tým, že sa začalo s dvomi knihami a potom sa ďalej celkom pomaly vypracovalo tak, že sa postupne z reality vypracovalo a nikdy z nijakej strany tu nevstúpil iný prídavok, než ten, ktorý vyplynul z veci samotnej a ktorý mal možnosti pokrytia absolútne reálnym spôsobom. Takže vo vzťahu na národno-ekonomické vedenie toto filozoficko-antropozofické nakladateľstvo už dokonca vtedy mohlo byť uvedené ako príklad, ktorého sa môžeme držať, ak chceme zakladať národnú ekonómiu priamo zo života. Ono by teda bolo druhým pododdelením.

Tretie pododdelenie - ako bolo povedané, vypočítavam to historicky - by mala byť **samotná stavba**, zriadená bývalým "Zväzom Goetheana" (Verein des Goetheanum), ktorá vznikla ako tretia inštitúcia a tiež v sebe pracovala len z antropozofických princípov. Mala by teda tiež môcť tvoriť jedno pododdelenie Všeobecnej antropozofickej spoločnosti.

A ako štvrté by som potom pričlenil **Klinicko-terapeutický inštitút**, ktorý bol založený pani doktorkou Wegmanovou z antropozofických základných myšlienok. A tým považujem za zdôvodnené to, o čo sa tu jedná, že tu máme do činenia so skutočne reálnou antropozofickou vecou, takže tu musím jednať nasledovným spôsobom. Musím vám vysvetliť, že medzi týmto Klinicko-terapeutickým inštitútom a inými podobnými inštitúciami je obrovský rozdiel. Možno práve povedať: Keby aj celkom nič zo všetkých tých programových zariadení nebolo vzniklo, tento Klinicko-terapeutický inštitút, ktorý vzišiel zo zámerov antropozofie, samozrejme z lekárskeho zámerov, tento Klinicko-terapeutický inštitút by bol predsa len tu. Odmyslime si všetko to, čo od roku 1919 vzniklo, Klinicko-terapeutický inštitút nemá žiadnu nevyhnutnosť nejako k tomu všetkému prihliadať, práve naopak, zaskočil v rozhodujúcom okamihu za iné veci, takže tiež tu máme inštitúciu, ktorá je odlišná v celom svojom vzniku a v celom svojom stave, i v druhu a spôsobe, akým žije; je totiž plodnou inštitúciou, takou, ktorá nesie samú seba, ktorá v sebe samej spočíva tiež ekonomicky nádejne. Takže aj táto inštitúcia má byť úplne začlenená medzi to, čo má byť pododdeleniami antropozofickej spoločnosti. Preto je tiež klinika ako taká začlenená do antropozofickej spoločnosti a bude tvoriť integrovanú časť antropozofického hnutia.

To sú veci, ktoré sú tu čisto z veci samotnej. Rád by som povedal, že ak chce človek vec postaviť v budúcnosti na zdravý základ, nemôže tu o ďalšom utváraní vecí myslieť vôbec inak. Všetky iné opatrenia sú ako nevyhnutné následky."

"Všeobecná antropozofická spoločnosť" obsahuje teda (podľa záverov generálneho zhromaždenia z 8.februára 1925 a podľa zápisu do švajčiarskeho obchodného registra zo 7.marca 1925) nasledovné štyri pododdelenia:

- a) Administrácia antropozofickej spoločnosti
- b) Filozoficko-antropozofické nakladateľstvo
- c) Administrácia stavby Goetheanum
- d) Klinicko-terapeutický inštitút

Funkcie bývalého "Zväzu Goetheana", ktorý už pod týmto názvom viac neexistuje, budú týmto v budúcnosti v podstate prevzaté "Administráciou stavby Goetheanum" (pododdelenie "c" Všeobecnej antropozofickej spoločnosti). Doterajšie rozdelenie členov na riadnych, mimoriadnych a prispievajúcich týmto odpadá.

V budúcnosti budú členovia "Všeobecnej antropozofickej spoločnosti":

- a) "riadni členovia" (to sú všetci členovia Všeobecnej antropozofickej spoločnosti)
- b) "prispievajúci členovia" (t.j. tí, ktorí poskytujú ročné príspevky zvlášť pre stavbu "Goetheana").

Riadni členovia platia cez svoju zemskú spoločnosť prípadne cez samostatné skupiny (ako doposiaľ) ročný príspevok 15,- švajčiarskych frankov "Administrácii antropozofickej spoločnosti".

("Členovia-jednotlivci", ktorí nepatria žiadnej zemskej atď. spoločnosti, ale sú priradení priamo centrálne v Dornachu, platia 30,- švajč.frankov.)

Prispievajúci členovia (t.j. bývalí členovia Zväzu Goetheana, prípadne tí, ktorí teraz prišli ako noví), platia ročný príspevok minimálne 50,- švajč.frankov na "Administráciu stavby Goetheanum".

Pri tejto príležitosti by sme chceli členov poprosiť, aby korešpondenciu o otázkach Všeobecnej antropozofickej spoločnosti, o fondoch znovuvýstavby, o objednávaní kníh vo Filozoficko-antropozofickom nakladateľstve atď., o objednávaní časopisu "Das Goetheanum" atď. (i keď v tej istej obálke), posielali pokiaľ možno každú na oddelenom liste a pri zasielaní príspevkov a šekov vždy presne udali ich určenie, pretože toto podstatne uľahčí lepšie a rýchlejšie vykonanie prianí našich priateľov, ako i pracovné zaťaženie vedenia Goetheana a tým obojstranne uvoľní sily pre dôležité otázky antropozofického hnutia.

Skrze týmto uskutočnené začlenenie týchto inštitúcií do spoločného organizmu Všeobecnej antropozofickej spoločnosti bude duch antropozofického hnutia v týchto štyroch prúdoch, ktoré z neho vzišli, trvale pôsobiť v jednotnej sile.

Predstavenstvo

Všeobecnej antropozofickej spoločnosti.

Protokol

Zväz Goetheana
Slobodnej vysokej školy pre duchovnú vedu

XI. riadne generálne zhromaždenie 29.júna 1924 v Dornachu

Výtah zo správy predsedajúceho Dr.Emila Grosheintza:

"Na tomto Vianočnom zjazde bola utvorená novým štatútom nová Všeobecná antropozofická spoločnosť, na ktorej čelo sa postavil sám Dr.Steiner, obklopený aktívne pracujúcim predstavenstvom.

Dornach, predtým sídlo Zväzu Goetheana sa stal teraz ústredným sídlom Antropozofickej spoločnosti a Goetheanum, ktoré má byť vystavané Dr.Steinerom, sa tým stáva priamo záležitosťou antropozofickej spoločnosti. Novoutvorenie antropozofickej spoločnosti podmieňuje prirodzenou nutnosťou i novoutvorenie Zväzu Goetheana a Zväz Goetheana môže ďalej existovať pod priamym predsedníctvom pána Dr.Steineru v novej podobe ako jedno z pododdelení antropozofickej spoločnosti. O tom budeme ďalej hovoriť na mimoriadnom generálnom zhromaždení, ktoré bude nasledovať po tomto riadnom.

Ako viete, boli už predložené plány na nové Goetheanum. Len čo príde povolenie úradov a budú odpratané trosky, ktoré tam ešte sú, začne sa, s pomocou obetavosti členov Zväzu Goetheana a členov Antropozofickej spoločnosti, so znovuvýstavbou."